Minister
Spraw Zagranicznych

BM.6003.1.2025 / 5
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Senatora RP Pana Wadima Tyszkiewicza na 27. posiedzeniu Senatu w dniu 22 stycznia 2025 r. skierowane, m.in. do Ministra Spraw Zagranicznych Pana Radosława Sikorskiego przedstawiam poniższą informację.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w 2024 r. we wszystkich polskich urzędach konsularnych zarejestrowane zostały 476.652 wnioski o udzielenie wizy, z czego 250.669 wniosków zostało złożonych w celu wykonywania pracy na terytorium RP (liczba ta obejmuje wszystkie kategorie wiz do pracy). Konsulowie podjęli ogółem 198.554 decyzje o udzieleniu wiz pracowniczych oraz 52.080 decyzji o odmowie wydania wiz celem wykonywania pracy. Stosunkowo wysoki odsetek odmów wizowych w kategorii wiz pracowniczych wynika z ogólnej tendencji niewypełniania przez wnioskodawców wymogu uzasadnienia celu i warunków przyjazdu do Polski. W ocenie polskich konsulów, wielu cudzoziemców legitymujących się zezwoleniem na pracę w Polsce nie spełnia bowiem kryteriów niezbędnych dla uzyskania polskiej wizy, zatem nie jest w stanie zaspokoić potrzeb polskiego rynku pracy i polskich przedsiębiorców. Odnosząc się do problemu dostępności terminów na spotkania wizowe w niektórych polskich urzędach konsularnych, należy zauważyć, że w większości wypadków terminy na spotkania w sprawie wiz krótkoterminowych (jednolitych wiz Schengen w kategoriach np. turystyka, działalność gospodarcza, odwiedziny) dostępne są, co do zasady, na bieżąco. Ponadnormatywny popyt obserwujemy natomiast w zakresie zainteresowania polskimi wizami krajowymi (wizy długoterminowe typu D), przede wszystkim celem wykonywania pracy na terytorium RP. Powyższa okoliczność jest rezultatem przekonania wielu cudzoziemców o łatwej dostępności polskiej wizy ugruntowanego przez chaotyczną politykę migracyjną poprzedniego rządu oraz faktu wydawania przez polskie urzędy wojewódzkie znaczącej liczby zezwoleń na pracę, wobec braku narzędzi i środków prawnych, które pozwalałyby na dostosowanie ogólnej liczby wydawanych zezwoleń do rzeczywistych potrzeb polskiego rynku pracy. Istniejąca wskutek uprzednich zaniedbań luka w obowiązującym prawie powinna zostać wyeliminowana dzięki pakietowi czterech ustaw naprawczych regulujących w kompleksowy sposób kwestię dostępu cudzoziemców do polskiego rynku pracy. Projekty nowych aktów prawnych zostały przyjęte przez Radę Ministrów 18 grudnia 2024 r. i skierowane do dalszych prac

w Sejmie RP, pakiet obejmuje: projekt ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (druk sejmowy nr 948); projekt ustawy o warunkach dopuszczalności powierzenia pracy cudzoziemcom na terytorium RP (druk sejmowy nr 949); projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 950) oraz projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym RP (druk sejmowy nr 951). W ocenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, rozwiązaniem problemu zapisów na spotkania wizowe nie jest niczym nieograniczone zwiększanie dostępności terminów, ponieważ działanie takie generuje jeszcze większy popyt i presję migracyjną. Napływ pracowników cudzoziemskich musi być kontrolowany i zrównoważony, dostosowany do zdolności recepcyjnych Polski jako państwa 3 przyjmującego. Podjęte do tej pory praktyczne działania w celu uszczelnienia polskiego systemu wizowego oraz wspomniany wyżej pakiet czterech ustaw naprawczych powinny ugruntować przekonanie, że polska wiza pracownicza jest dobrem dostępnym wyłącznie dla tych cudzoziemców, którzy rzeczywiście są polskiej gospodarce potrzebni i są w stanie spełnić wszystkie, określone prawem wymagania związane m.in. z szeroko pojmowanym bezpieczeństwem i odpowiednimi kwalifikacjami. Oceniamy, że przyczyni się to do ograniczenia nadmiernej presji migracyjnej na polskie konsulaty i pozwoli zwolnić miejsce w kolejce wizowej dla tych pracowników, których Polska rzeczywiście potrzebuje. W uzupełnieniu, należy odnotować, że aktualnie nie ma podstaw do utworzenia żadnych specjalnych ścieżek priorytetowej obsługi niektórych przedsiębiorców lub przedstawicieli konkretnych zawodów, z uwagi na fakt, że przepisy nie pozwalają na takie ukształtowanie praktyki w zakresie przyjmowania wniosków wizowych na rzecz konkretnych przedsiębiorstw lub konkretnych grup zawodowych. Jak wiadomo, na przestrzeni ostatnich lat w obszarze spraw wizowych realizowanych przez urzędy konsularne obserwowano niewłaściwą praktykę, w tym tworzenie ścieżek priorytetowych rozpatrywania wniosków, które były formułowane z pominięciem przepisów prawa, co w konsekwencji doprowadziło do zjawisk identyfikowanych przez opinię publiczną jako „afera wizowa". Dało to asumpt do szeroko zakrojonych czynności kontrolnych Najwyższej Izby Kontroli w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i wybranych urzędach konsularnych, a także do powstania Sejmowej Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. Stosownie natomiast do art. 28 projektu ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (procedowanej w ramach wspomnianego pakietu czterech ustaw), minister właściwy do spraw gospodarki utworzy wykaz przedsiębiorców wykonujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą o istotnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, który ma obejmować przedsiębiorców korzystających ze wsparcia inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324, 862, 1717 i 1940), przedsiębiorców korzystających ze wsparcia nowych inwestycji w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2024 r. poz. 459), przedsiębiorców korzystających ze

wsparcia na projekty inwestycyjne o znaczeniu strategicznym dla przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto w rozumieniu art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych (Dz. U. poz. 1501). Dla pracowników przedsiębiorców uwzględnionych w wykazie ma zostać wyodrębniona przyspieszona ścieżka wizowa.

Z wyrazami szacunku

z up. Władysław Teofil Bartoszewski
Sekretarz Stanu
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/